

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

Tlf.: 33 37 55 43

Til

Samtlige gruppesekretariater
Direktøren
Folketingssekretæren
Ledelsessekretariatet
Løn- og Økonomikontoret

Brugercentret
Udvalgssekretariaterne
Telefoncentralen
Porten

Den 28. august 2006

Miljø- og Planlægningsudvalgets indenlandske studietur den 30. august - 1. september 2006

Vedlagt deltagerliste, program og nyttige adresser og telefonnumre for Miljø- og Planlægningsudvalgets studietur den 30. august - 1. september 2006.

Der medbringes en mobiltelefon på turen, tlf.nr.: 33 37 38 83.

Med venlig hilsen

Jørgen Bjelskou,
udvalgssekretær

Deltagerliste:

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

Britta Schall Holberg (V)

Jens Vibjerg (V)

Eyvind Vesselbo (V)

Christian Wedell-Neergaard (KF), formand

Ole Vagn Christensen (S)

Johs. Poulsen (RV)

Steen Gade (SF)

Ole Glahn (RV)

Jørgen Bjelskou, udvalgssekretær

**Miljø- og Planlægningsudvalgets
studietur til mulige nationalparker
den 30. august – 1. september 2006**

Program

Onsdag den 30. august 2006

07.50   Afgang Kastrup Lufthavn

08.25   Ankomst Århus Lufthavn
Bus til Mols Bjerge

08.50   **Besigtigelse Mols Bjerge**

Mødested

Kalø Hovedgård, ved jagtslottet, Grenåvej 12, Rønde

Lokale deltagere

Borgmester Jørgen Brøgger, Ebeltoft Kommune, styregruppeformand

Borgmester Vilfred Friborg Hansen, Rønde Kommune, næstformand i styregruppen (borgmester i den kommende Syddjurs Kommune)

Landmand Jørgen Ivar Mikkelsen, medlem af styregruppen

Formand for arbejdsgruppen om natur, Thomas Secher Jensen

Formand for arbejdsgruppen om kulturhistorie, Pauline Asingh

Skovrider Uffe Laursen, SNS, Fussingø distrikt

Program

Udgangspunkt fra Kalø, som er portalen til nationalparken.

På en bustur gennem en del af området illustreres dets natur- og kulturhistoriske værdier samt potentiale for naturgenopretning. Samtidig præsenteres noget af den lange kystlinie med kystnatur af international standard, som er egnens særkende.

Fra Trehøje midt i kerneområdet Mols Bjerge, kan en stor del af området overskues: bronzealderhøje, middelalderagre, købstaden Ebeltoft, tørre overdrev samt landskabspleje med bl.a. skovrydning.

Pressepunkt

Kalø Slotskro, Molsvej 31, Rønde, kl. ca. 10.40.

10.50   Bus til Lille Vildmose via Kalø Hovedgård
Frokost undervejs i bussen

12.45   **Besigtigelse Lille Vildmose**

Mødested

P-plads Vildmosecentret, Vildmosevej 16, Dokkedal

Lokale deltagere

Viceamtsborgmester Niels Kristian Kirketerp, formand for Ll. Vildmoserådet

Borgmester Kristian Schnoor, Sejflod Kommune, næstformand i Ll. Vildmoserådet

Projektkoordinator Lone Godske, Nordjyllands amt

Naturvejleder Thorkild Lund, Sejflod Kommune

Skovrider Bendt Egede Andersen, SNS, Buderupholm distrikt

Program

Præsentation af området

Kørsel i Tofte skov (naturskov, hjorte og vildsvin) samt præsentation af den 2.500 ha store unikke høj-mose.

Besøg i Tofte-sø tårnet (søen, skarver og ørne) samt præsentation af genopretningsmuligheder for moserne, mellemområdet og skoven samt udviklingsplaner for friluftsmulighederne.

Præsentation af Vildmosecenteret incl. planer for naturskole og øvrige aktiviteter (v. centerleder Bo Gregersen)

Pressepunkt

Vildmosecentret, kl. ca. 14.35.

14.45 Bus til Thy

17.00 **Besigtigelse Thy**

Mødested

P-pladsen nord for Nors Sø (lige før Hindingvej 45, Nors 7700 Thisted)

Lokale deltagere

Borgmester Ejner Frøkjær, Hanstholm Kommune, styregruppeformand

Formand for Miljø og Teknik Bjørn West, Viborg Amt, styregruppemedlem

Skovrider Ditte Svendsen, SNS, Thy distrikt

Klitplantør Ib Nord Nielsen, SNS, Thy distrikt

Program

Præsentation af projektet og introduktion til områdets naturværdier incl. kort vandretur til udsigtspunkt i Hanstholm Reservatet.

Køretur via Vester Vandet til Stenbjerg Landingsplads, hvor der under et kort ophold fortælles om havnatur, kystfiskeri og redningsvæsen.

Køretur videre til Lodbjerg Fyr med orientering om dynamiske klitter, klitplantager, fyrvæsen, naturformidling og publikumstiltag samt mulighed for at komme op i fyrets tårn og se udover den sydlige del af undersøgelsesområdet.

Undervejs fortælles om undersøgelsesprojektets forløb og resultater samt den nuværende arealforvaltning.

Pressepunkt

Lodbjerg Fyr, kl. ca. 18.50

19.00 Bus til Holstebro

20.00 Indkvartering Hotel Royal, Holstebro
Adresse: Den Røde Plads 10, 75 00 Holstebro. Tlf.: 9740 2333.
Hjemmeside: www.hotel-royal.dk.

20.30 Aftensmad på restaurant Under Klippen
(5 minutters gang fra Hotel Royal)

Torsdag den 31. august 2006

08.00 Bus til Skjern Å

09.00 **Besigtigelse Skjern Å**

Mødested

Gårdspladsen Lønborggård, Lønborggårdvej 1B, 6880 Tarm

Lokale deltagere

Borgmester Viggo Nielsen, Skjern Kommune, styregruppeformand

Borgmester Kent Skaaning, Egvad Kommune

Borgmester Torben Nørregaard, Videbæk Kommune (formand for Sammenlægningsudvalget i Ny Ringkøbing Skjern Kommune)

Eva Kanstrup, Herning Kommune (Projektsekretariatet)

Torben Egeberg, Skjern-Egvad Museum (Projektsekretariatet)

Program

Præsentation af projektet indenfor på Lønborggård. Cykeltur ned til Skjern Å og transport over åen med trækfærgerne til Pumpestation Nord med kig ud over engene og Ringkøbing Fjord. Herfra vil der blive givet en orientering om områdets unikke kulturlandskab og mangfoldige naturindhold (v. Ringkøbing Amt).

Ved Skjern Bådehavn / Kong Hans' bro over åen vil der blive orienteret om naturgenopretningsprojekter og bynære projekter, der kobles sammen i en helhedsplan for Ganer Å, samt de kulturhistoriske spor i å-landskabet.

Afslutning på Lønborg Borgbanke, hvor der gives en orientering om Skjern Å Naturgenopretningsprojektet i den vestlige del af Skjern Å området (v. Oxbøl Statsskovdistrikt). Alternativt fugletårnet på Lønborgvej i tilfælde af dårligt vejr.

Pressepunkt

Lønborggård (se adresse ovenfor), kl. ca. 10.50.

11.00 Bus til Ribe

12.00 **Besigtigelse Vadehavet**

Mødested

P-plads overfor Skovpavillionen i Ribe (vestsiden af A11 i byskoven "Plantagen" umiddelbart syd for jernbaneoverskæringen)

Lokale deltagere

Jens Andresen, styregruppeformand og medlem af Ny Tønder kommunalbestyrelse

Thyge Nielsen, styregruppenæstformand og medlem af Ny Varde Kommunalbestyr.

Borgmester Erik Nørreby, Fanø Kommune

Udvalgsformand Freddie Madsen, Ny Esbjerg Kommune

Sekretariatsleder John Frederiksen, Amternes Vadehavssamarbejde

Skovrider Peter Ilsøe, SNS, Lindet distrikt

Program

Kørsel til Mandø ad Låningsvejen, herunder præsentation af projektet og området.

Omstigning til "Koresandraktoren" og kørsel til højsandet Koresand. Undervejs stop ved sælreservatet.

Frokost undervejs.

Omstigning til bussen på Mandø og kørsel retur til Ribe.

(I tilfælde af dårligt vejr erstattes køretur på Koresand af rundtur på Mandø og ved meget dårligt vejr henlægges besøget til Rømø)

Pressepunkt

Holdepladsen ved Brugsen på Mandø, kl. ca. 14.00.

(I tilfælde af meget dårligt vejr kontakt Peter Ilsøe, tlf. 23 20 72 42)

- 14.30 Bus til Åmosen-Tissø
- 18.00 Aftensmad Bromølle Kro
- 19.00 **Besigtigelse Åmosen-Tissø**

Mødested

P-plads bag Bromølle Kro, Slagelsevej 78, 4450 Jyderup

Lokale deltagere

Borgmester Henning Fougt, Hvidebæk Kommune, formand for styregruppen
Flemming Larsen, Friluftsrådet, medlem af styregruppen
Arkæolog Anders Fischer, Kulturarvsstyrelsen
Skovrider Arne Jørgensen, SNS, Odsherred distrikt

Program

Der køres mod øst til Store Åmose, som huser et meget stort antal internationalt berømte fundsteder fra stenalderen. Besigtigelse af Kongemose og Sandlyng, hvor der i midten af 90'erne blev foretaget en vandstandshævning
Orientering om forprojekteringen for vandstandshævningsprojektet for den østlige del af Åmosen.
Fra Åmosen køres mod vest til Fugledegård ved Tissø, hvor et besøgscenter er under opbygning med udgangspunkt i søen (vigtig fuglelokalitet) og fund af en vikingetidsbebyggelse på stedet.

Pressepunkt

Fugledegård, Bakkendrupvej, kl. ca. 20.45.

- 21.00 Bus til København
- 22.00 Ankomst København (Hovedbanegården)

Fredag den 1. september 2006

- 08.00 Busafgang Københavns Hovedbanegård
Opsamlingssted: Udgang ved Reventlowsgade.
- 09.00 **Besigtigelse Kongernes Nordsjælland**

Mødested

Skovskolen i Nødebo, Nødebovej 77A, 3480 Fredensborg

Lokale deltagere

Borgmester Per Tærsebøl, Helsingør Kommune, styregruppeformand
Skovrider Jens Bjerregaard Christensen, SNS, Frederiksborg distrikt
Biolog Anne Johannisson, SNS, Frederiksborg distrikt

Program

Der køres i Gribskov langs Esrum Sø til Esrum Kloster og Møllegaard, som er tænkt som nationalparkens besøgscenter/portal. Undervejs stop ved Dronningens Bøge, hvor der ses publikumsareal og græsning i skov (gl. stutterivange).
Der køres videre mod vest gennem Gribskov til korridor/landskabzone mellem Gribskov og Arresø og med drøftelse af tilhørende problematik. Undervejs besigtiges urørt skov samt genskabelse af de naturlige vandforhold i skoven.

Pressepunkt

Skovskolen i Nødebo (adresse se ovenfor), kl. ca. 10.50

11.00 Bus til Roskilde/Lejre

12.00 **Besigtigelse Det Kulturhistoriske Landskab på Roskilde- og Lejreengen**

Mødested

Roskilde Palæ ("Det gule palæ"), Stændertorvet 3, Roskilde. Parkering i gårdsplads.

Lokale deltagere

Borgmester Virginia Holst, Hvalsø Kommune, formand for styregruppen
Borgmester Bjørn Dahl, Roskilde Kommune
Museumsinspektør Frank Birkebæk, Roskilde Museum
Kommunaldirektør Poul Bjerager, projektkoordinator

Program

Turen går fra Roskildes middelalderby langs fjorden og gennem Boserup Skov til Katinge Vig i Roskilde Fjord, over landbrugs- og korridorområder, gennem forskellige landsbytyper til Skibssætningen og Kongsgårdene i arkelandskabet ved Gamle Lejre, over Ledreborg gods' jorder til de store statsejede Bidstrup Skove. Undervejs indspil ved Vikingskibsmuseet, ejerne af Ledreborg og Odsherred Stats-skovdistrikt.

Programmet dækker alle de fem hovedlandskabstyper, som projektet omfatter: Købstaden, Fjordlandskabet, Agerlandet, Godslandskabet og Skovhøjlandet .

Undervejs kommer vi ind på områdernes karakteristika, kulturhistoriens og naturværdierne gensidige afhængighed, mulighederne for landbrug og erhverv, formidlingsmåder, projektets netværkstilgang, m.v.

Der vil blive serveret frokost undervejs.

Pressepunkt

Ved Smuldmosen i Ravnsholte Skov.

Pressen bedes møde kl. 13.45 på Avnstrup Centret, Avnstrupevej 1, Ny Tolstrup, 4330 Hvalsø, hvorfra den eskorteres til Smuldmosen.

14.00 Bus til Stege, Møn

16.00 **Besigtigelse Møn**

Mødested

P-plads, Stege Havn, Langelinie, 4780 Stege

Lokale deltagere

Borgmester Knud Larsen, Møn Kommune, styregruppeformand
Byrådsmedlem Ib Johansen, Møn Kommune, næstformand for styregruppen
Borgmester Henrik Holmer, Ny Vordingborg Kommune
Ole Meyer, DN, formand for arbejdsgruppen natur og geologi
Søren Hansen, formand for arbejdsgruppen landbrug og skovbrug
Skovrider Claus Jespersen, SNS, Falster distrikt

Program

Rundtur på Øst-Møn, hvor både de 2 kerneområder (Høje Møn og Ulvshale/Nyord) og det mellemliggende landområde besøges.

Undervejs vil der blive sat fokus på: kalkoverdrev, landbruges rolle, naturpotentialer og sammenhængende natur mellem kerneområderne, landdistriktsudvikling og kulturmiljø, det kommende Geocenter på Møns Klint, bevarelse af sjældne og truede naturtyper samt friluftsliv og turisme i samspil med naturen.

Pressepunkt

P-plads ved broen til Nyord, kl. ca. 17.40

- 18.00   Aftensmad Stege
Pilotprojektet er vært for aftensmad på restaurant Slagter Stig /Støberiet, Storegade 59, Stege, som kombinerer antikvitetsalg med restaurationsvirksomhed.
- 19.00   Bus til København
- 21.00   Ankomst København (Hovedbanegården)